

پنجشنبه ۲۷ آذر ۱۴۰۴ | ۱۶ صفحه | ۲۰ هزار تومان | سال چهارم | شماره ۹۶۰
www.hammihaonline.ir

عصر جدید سلاح‌های هسته‌ای؟
تحلیلی از **محمد البرادعی**
مدیرکل سابق آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

کاسمبی بی سابقه یک رئیس جمهور
بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید
چقدر سود برای خانواده‌اش داشته است؟

گسترش نابرابری دیجیتال
یادداشتی از **محمد رهبری**
درباره آپدیت جدید یوتیوب و چالش تولید محتوا

باز کردن قفل از پای بورس؟

ارزیابی کارشناسان از پیامدهای حذف حجم مینا از اول دیماه

یادداشت
سردبیر

شجاعت میانه‌روی

درباره مبنای تئوریک
سخنان اخیر روحانی

محمدجواد روح

هفتم بهمن‌ماه پارسال در یادداشتی با عنوان «روزنه‌گشایی جهانی» به این نکته اشاره شد که: «روزنه‌گشایی» چه در سطح داخلی و چه در سطح خارجی، راهبردی است که می‌کوشد از کمترین فرصت‌ها، محدودترین امکانات و اندک تریبون‌های باقیمانده «برای ایران» سود جوید و سخن گوید و روزن و راهی بگشاید. آن یادداشت در مقام دفاع از اظهارات محمدجواد ظریف در گفت‌وگو با فرید زکریا در داووس نوشته شد و اشاره داشت که در چارچوب راهبرد «روزنه‌گشایی جهانی»، «ظریف در میانه زمستان سخت ۱۴۰۳ و در نخستین روزهای دولت جدید ترامپ، یکی از ظرفیت‌های محدود و محدود موجود برای ایران در سطح جهانی است». متأسفانه، چنان که انتظار می‌رفت، قدر ناشناسان دست‌درست خالص‌سازان و هیاهوگران، قدر و قیمت ظرفیتی چون ظریف را ندانستند و در شرايطی که دونالد ترامپ تازه به کاخ سفید بازگشته بود، به هر بها و بهانه، توانمندترین دیپلمات نظام سیاسی را از مسئولیت کنار گذاشتند و حتی معاونتی فرمایشی و نمایشی را برای او وا نگذاشتند. حالا نزدیک به ۱۰ ماه از آن روزها می‌گذرد. ظریف ماه‌هاست در دولت جایی ندارد (و از طنزهای تلخ زمانه، یکی هم اینکه او در دولتی جا ندارد که خود رئیس شورای راهبردی تشکیل آن بود). رفتن ظریف درست در روزهایی رخ داد که چشم‌انداز سخت‌تر شدن اوضاع بین‌المللی ایران برای هر چشم غیر مسلحی آشکار بود. درست همچون لشکری که در روز جنگ، سپهسالارش را کنار گذارند. مجوز مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا هم درست زمانی داده شد که آمریکانشناس‌ترین دیپلمات نظام، از مسئولیت حداقلی‌اش کنار رفت تا حتی به اندازه مشاور و مدیر اتاق فکر دولت هم نتواند در روند مناسبات و مذاکرات تأثیر گذارد. خروجی این به میدان رفتن بدون سپهسالار و ناآشنایی و خودفریبی در قبال مناسبات امروز جهان، در ناکام ماندن مذاکرات مسقط رخ نمود. ←

بارد وجود بن‌بست در سیاست خارجی ایران

گفتار
سیاستمدار
۲۰۳

روحانی از امکان گشایش گفت

در سیاست خارجی باید شاهد حرکتی باشیم. من یک بار دیگر هم گفتیم بن‌بست سیاسی پذیرفتنی نیست. می‌دانم امروز حرکت در سیاست خارجی، بسیار سخت و مشکل است اما بن‌بست برای یک کشور با عظمتی مثل ایران خیلی حرف بزرگی است. اینکه بگوییم در سیاست خارجی، هیچ روزنه‌ای وجود ندارد، من نمی‌پذیرم. اینکه بن‌بست کامل داریم و برای گشایش هیچ کاری نمی‌شود کرد، غیرقابل قبول است.

بازخوانی متن هشت ماده‌ای در سالگرد صدور آن

فراموشی فرمان امام

گزارش
حقوق
۴۰۵

علی مجتهدزاده وکیل دادگستری

در قانون تشدید مجازات جاسوسی مطالبی پیش‌بینی شده که ما واقعاً مصداق جاسوسی و همکاری با دول متخاصم نمی‌بینیم، اما شرایط کشور امنیتی و شبه‌جنگی است و حرف‌های مانیز چندان شنیده نمی‌شود و هر صدایی را با عنوان شرایط جنگی توجیه می‌کنند و کار خود را پیش می‌برند. این قانون نه تنها با فرمان ۸ ماده‌ای امام نسبتی ندارد، بلکه با حفظ حقوق آزادی‌های مشروع افراد، حقوق شهروندی، قانون اساسی و اصل برائت و بسیاری از مسائل دیگر نیز نسبتی ندارد. این طرح اساساً با اصول قانونی نیز همخوانی ندارد.

کامبیز نوروزی کارشناس حقوق و رسانه

اگر فرمان ۸ ماده‌ای را به عنوان حکم ولی فقیه بپذیریم، از همه جهت لازم‌الاتباع است و شورای نگهبان که معمولاً در نگاه به حقوق اساسی ملت مسامحه می‌کند و حقوق اساسی مردم را ناچیز می‌شمارد، باید این فرمان ۸ ماده‌ای را عیناً رعایت کند. اما اگر نگوئیم حکم ولی فقیه است، بلکه یک دیدگاه ارشادی است، یکی فقیه درجه اول که رهبر انقلاب نیز بوده است، در زمینه بسیار مهم حقوق اساسی ملت، نکاتی را مطرح کرده است. اگر آن را ارشادی هم در نظر بگیریم، انواع و اقسام دستگاه‌های کشور در شورای نگهبان و سازمان‌های خاص باید به آن توجه کنند و آن را رعایت کنند. اما نه تنها در قانون مبارزه با جاسوسی که در خیلی از قوانین به این مسئله توجه نمی‌شود و زمانی که برخی اشخاص از جمله فعالان سیاسی و مدنی، روزنامه‌نگاران تحت تعقیب قرار می‌گیرند، توجهی به این فرمان نمی‌شود.

گزارش
جامعه
۱۳۰۱۳

بررسی وضعیت مهاجران به مناسبت روز جهانی مهاجرت

زیر سایه آوارگی

سرمقاله

مهاجرت در جهان امروز صرفاً جابه‌جایی انسان‌ها نیست، بلکه یکی از تعیین‌کننده‌ترین متغیرهای سیاست و اقتصاد جهانی است. رقابت دولت‌ها برای جذب نیروی کار ماهر، مناقشه بر سر مرزها، رشد جریان‌های ضد مهاجر و وابستگی اقتصادهای بزرگ به مهاجران نشان می‌دهد که مهاجرت به متن حکمرانی و رقابت‌های شدید انتخاباتی و حزبی مدرن وارد شده است. جنگ‌ها، نابرابری‌های ساختاری و تغییرات اقلیمی، این پدیده را شتاب داده و آن را از یک امر مقطعی به روندی پایدار و روبه‌رشد تبدیل کرده است؛ روندی که اگر مدیریت نشود، می‌تواند ثبات سیاسی و انسجام اجتماعی کشورها را با چالش‌های جدی مواجه کند. در این میان، وضعیت ایران خاص است، چون هم مهاجر فرست است و هم مهاجر پذیر؛ دو وضعیتی که در ظاهر متضاد، اما در واقع دو روی یک سکه‌اند. خروج سرمایه انسانی آموزش‌دیده و خلاق و ورود نیروی کار عمدتاً کم‌مهارت، هم‌زمان در حال وقوع است و همین هم‌زمانی، مسئله مهاجرت را در ایران به موضوعی حاد و چندلایه تبدیل کرده است. جالب است که بدانیم در چند دهه گذشته ۵۶۰ هزار نفر از ایران مهاجر شده‌اند، اما در مقابل تنها در یک دهه از سده جمعیت یک جمله کلی آمده که: «مدیریت مهاجرت به داخل و خارج هماهنگ با سیاست‌های کلی جمعیت با تدوین و اجرای سازوکارهای مناسب»؛ عبارتی کلی که در واقع، معنایی جز فقدان راهبرد در موضوع ندارد. در دو سند دیگر هم در دو جمله کوتاه «پیشگیری از مهاجرت‌های بی‌رویه به مراکز استان‌ها با تدابیر لازم» و «مهاجرت به روستاها» هم تشویق شده. با وجود آنکه دهه‌هاست ایران با انواع مهاجرت داخلی و خارجی، درگیر است. هنوز فاقد سیاستی منسجم، شفاف و آینده‌نگر در این حوزه است. ←

سردرگمی راهبردی

سیاسی و انسجام اجتماعی کشورها را با چالش‌های جدی مواجه کند. در این میان، وضعیت ایران خاص است، چون هم مهاجر فرست است و هم مهاجر پذیر؛ دو وضعیتی که در ظاهر متضاد، اما در واقع دو روی یک سکه‌اند. خروج سرمایه انسانی آموزش‌دیده و خلاق و ورود نیروی کار عمدتاً کم‌مهارت، هم‌زمان در حال وقوع است و همین هم‌زمانی، مسئله مهاجرت را در ایران به موضوعی حاد و چندلایه تبدیل کرده است. جالب است که بدانیم در چند دهه گذشته ۵۶۰ هزار نفر از ایران مهاجر شده‌اند، اما در مقابل تنها در یک دهه از سده جمعیت یک جمله کلی آمده که: «مدیریت مهاجرت به داخل و خارج هماهنگ با سیاست‌های کلی جمعیت با تدوین و اجرای سازوکارهای مناسب»؛ عبارتی کلی که در واقع، معنایی جز فقدان راهبرد در موضوع ندارد. در دو سند دیگر هم در دو جمله کوتاه «پیشگیری از مهاجرت‌های بی‌رویه به مراکز استان‌ها با تدابیر لازم» و «مهاجرت به روستاها» هم تشویق شده. با وجود آنکه دهه‌هاست ایران با انواع مهاجرت داخلی و خارجی، درگیر است. هنوز فاقد سیاستی منسجم، شفاف و آینده‌نگر در این حوزه است. ←